

Sjefredaktør: Arne Blix

Nyhetsredaktør: Kirsti Husby Samfunnsredaktør: Stein Arne Sæther

Digital redaktør: Rolf Dyrnes Svendsen

Adm. direktør: Tove Nedreberg

MIDT-NORGES FRIE STEMME

Et spørsmål om penger

Lovbruddene i eldreomsorgen i Trondheim er et spørsmål om penger. Og det er ingen tvil om hvem som har ansvaret.

Arbeidstilsynet har politianmeldt Trondheim kommune for brudd på arbeidsmiljølovens regler om arbeidstid ved flere sykehjem. Kommunen har også fått pålegg om å utarbeide rutiner for å sikre at reglene om arbeidstid blir overholdt.

Saken avdekker at noen av arbeidsmiljølovens bestemmelser er for firkantet. Vurderingen fra Arbeidstilsynet er like-

Ansvaret dyttes nedover

vel knusende. Som det går frem av anmeldelsen har kommunen et ansvar for lovbruddene, selv om mange av dem er knyttet til vikarer leid inn fra bemanningsbyrå.

De mange lovbruddene er først og fremst et spørsmål om penger og trange budsjetter. Noe handler om rutiner og praktiske ting, men det er ikke hovedsaken. Det er verdt å merke seg uttalelsen i Adresseavisen mandag fra Karine Lee Blomstrøm, enhetsleder ved Ranheim helse- og velferdssenter. Hun understreket at grunnbemanningen er så lav at de er nødt til å bryte loven for å få det til å gå rundt. Hun er også prisverdig tydelig på at politikerne har gitt beskjed om å rydde opp i lovbruddene, men uten å sende flere penger.

Hovedårsaken til lovbruddene er at driftsenhetene kommer i skvis mellom

politikernes trange budsjetter og behovet for et godt tjenestetilbud. Det er heller ingen tvil om ansvaret. Det ligger i rådhuset, på politikernes bord, hos det rødgrønne flertallet. Likevel har politikerne så langt dyttet ansvaret nedover. Enhetene har ikke fått flere penger for å hindre det som nærmest ser ut som systematiske brudd på arbeidsmiljøloven.

Helsetilsynet offentliggjorde for noen uker siden en rapport om at det brukes ulovlig tvang mot pasienter ved velferdssenter og sykehjem. Trondheim er også den storbyen som har færrest enenrom på sykehjem.

I desember i fjor vedtok bystyret en fire-årig økonomiplan som vil føre til automatisk kutt i alle kommunens budsjetter. I utgangspunktet er dette et fornuftig tiltak for å effektivisere driften. Men der det ikke er mer å effektivisere, kan resultatet bli nye brudd på arbeidsmiljøloven, mer bruk av tvang og dårligere tjenester. Politikerne kan ikke både skjære ned allerede stramme budsjetter og samtidig kreve av enhetslederne at de skal overholde arbeidsmiljøloven. Der det er kamp om pengene i dag, kan det bli enda vanskeligere i årene som kommer.

Eldreomsorgen i Trondheim er ikke det glansbildet som ordfører Rita Ottervik og statsminister Jens Stoltenberg viste frem uken før valget.

Gulrødgrønn

Kristelig Folkeparti forlater den borgerlige leiren, og går sammen med de rødgrønne i Trondheim. Dermed blir flertallsfargen gulrødgrønn, eller rødgrønn-

gul. Alliansen kaller seg selv for sentrumvenstre, som indikerer at gulfargen kommer først. Faktorenes orden er ikke likegyldig i politikken.

Nyheter

Tips oss - telefon 07200

nyhet@adresseavisen.no • MMS/SMS: Kodeord TIPS til 07200

Nedbørsrekorder i Nord-Trøndelag

Enda mer

Rekordregnet i sommer og høst gir en forsmak på hvor vått det kan bli i fremtiden.

Prognoser fra Bjerknessenteret for klimaforskning viser at av 13 ulike nedbørregioner i landet, vil Inn-Trøndelag få den nest største nedbørøkningen. Økningen blir aller størst om våren og høsten.

I 2075 kan den normale nedbørmengden øke med opptil 50 prosent i deler av Trøndelag, viser beregninger fra Bjerknessenteret i Bergen. Også antall døgn med ekstremnedbør og mengden nedbør som kommer i døgn med ekstremnedbør kan bli fordoblet.

Beregningene viser et gjennomsnitt. Det finnes også andre beregninger som viser enda høyere tall. I verste fall kan for eksempel antall døgn med ekstremnedbør om høsten bli tredoblet i forhold til i dag, sier klimaforsker Asgeir Sorteberg, førsteamanuensis ved Geofysisisk institutt ved Universitet i Bergen.

Varmere klima gir mer regn – Hva skyldes den sterke økningen?

Høyere temperaturer fører til økt fuktighet i atmosfæren. En tommelfingerregel sier at for hver grad gjennomsnittstemperaturen stiger, så øker nedbørmengden med sju prosent. Økt fuktighet i atmosfæren fører til at det regner mer når det kommer nedbør, og at nedbøren også øker i de tilfellene hvor det regner ekstra mye.

Betyr dette at sommeren og høstens ekstremnedbør skyldes global oppvarming?

Vi kan ikke si at de mange nedbørrekordene i sommer er et direkte resultat av global oppvarming, men den våte sommeren er et godt eksempel på hvordan framtidens somre kan bli

dersom prognosene om framtidens vær slår til, sier klimaforsker Asgeir Sorteberg.

Nedbørprognosene Asgeir Sorteberg legger fram viser at det er Inn-Trøndelag som vil få den største nedbørøkningen i framtiden i vår region. Dette gjelder samtlige årstider.

Klimamodellene kan ta feil Beregningene som danner grunnlaget for nedbørprognosene de neste tiårene, er basert på kjente klimamodeller.

Vi har ingen sikkerhet for at klimamodellene danner et riktig bilde. Framtiden kan bli langt våtere enn våre tall.

Basert på en normal utvikling skulle økningen i nedbørmengdene i Norge mellom 1900 og 2010 vært på fem prosent. I virkeligheten er den på 20 prosent.

Skulle denne trenden fortsette, vil beregningene for 2075 vise altfor lite nedbør, sier Asgeir Sorteberg.

To tilfeller av ekstremregn

Den siste måneden har Trøndelag opplevd to tilfeller av vær-situasjoner som har gitt nedbørrekorder.

Ekstremregnet 16. august skyldtes varm og meget fuktig luft fra Mellom-Europa, mens nedbøren fra tirsdag til onsdag, som ga rekorder i Verdal og Levanger, skyldtes frontnedbør fra restene av den tropiske orkanen Katia som kom inn mot Trøndelag vestfra.

I framtiden vil vi oppleve nye episoder med begge typer nedbørhendelser.

En økning i antall lavtrykk vil også gi mer nedbør, forklarer Sorteberg.

TORSTEN HANSEN 72 50 16 12
torsten.hanssen@adresseavisen.no
http://www.facebook.com/veradressa

Nedbørrekorder i Trøndelag i sommer/høst

42,1 mm
døgnrekord i juni

Månedrekord august

Håsjoen 203,7 millimeter (110,8 2003)
Værnes 162,5 (161,2 1989)
Mosvik – Trøahaugen 164,3 (126,1 1993)
Leksvik – Myran 180,0 (180,0 1983)
Nordli – Holand 195,6 (142,0 2001)

Største sommernedbør

Håsjoen – Solgløtt 425,4 mm (265,8 2007)
Oppdal – Sæter 330,0 (325,9 2003)
Skjenaldfossen – Orkdal 378,4 (359,0 1909)
Mosvik – Trøahaugen 302,3 (289,0 2001)

Døgnrekord september

Buran – Levanger 49,5 mm 14. september (37,5 millimeter 12. september 1988)
Verdal – Reppe 31,0 14. september (28,9 mm 5. september 2006).

